

Vereniging van
Senioren-
Ambtenaren van de gemeente
's-Gravenhage

JOURNAAL

V
S
A
G

maart 2021
jaargang 44

Voorzitter:

L.G.J. Draisma
070 - 358 90 51
leo.draisma@gmail.com

Secretaris:

Mevrouw H.L. Loke
070 - 366 96 70
h.l.loke@hotmail.com

**Penningmeester/
Iedenadministratie:**

E.F.H. de Kleijn
070 - 354 46 22
penningmvsag@outlook.com

**Plaatsvervangend
penningmeester**

P. Grimme
070 - 399 15 59
pgrimme@planet.nl

Bestuurslid

C. Kloet
06 - 29 52 00 16
fleury@hetnet.nl

Bestuurslid:

Mevr. C. Bult
06 -315 61 660
cobi.b@casema.nl

E-mail bestuur:

vsag@denhaag.nl

Postadres:

Zuidlarenstraat 57
kamer 1.09
2545 VP Den Haag

Iban:

NL95 INGB
0003 9305 93

BIC:

INGBNL2A
t.n.v. Penn. ver. v.
Senioren Ambt.
Gem.
's-Gravenhage

Website:

<https://www.vsag.nl>

Beste VSAG- ers

bevorderen.”

De statuten geven ook aan waarmee de VSAG dat moet doen: lezingen, voordrachten en culturele bijeenkomsten, geestelijke en lichamelijke ontspanning, dagexcursies en meerdaagse reizen.

Het echte sleutelwoord, ook al staat dat niet in de statuten, is echter 'verbondenheid'. Haagse senioren hechten hier veel waarde aan, zoals blijkt uit een onderzoek onder het Haags ouderenpanel van de Stedelijke Ouderencommissie.

De VSAG ligt tot mijn groot verdriet al een jaar stil en kan dus niet doen wat het volgens de statuten moet doen: "de saamhorigheid in de ruimste zin van het woord en het welzijn en de creativiteit van de leden

Er wonen nu 80.000 senioren in Den Haag en de komende 20 jaar komen er nog eens 40.000 bij. Dat is 20% van de Haagse bevolking en bijna een verdubbeling ten opzichte van 2010.

Voor senioren is contact met mensen, het gevoel van verbondenheid, erg belangrijk. Prettig met elkaar omgaan, een praatje maken, komt in het onderzoek onder het Haags ouderenpanel prominent naar voren.

Niet voor niets noemen senioren eenzaamheid als een van de punten waarbij ze geholpen willen worden. Meer dan de helft van de ouderen in Den Haag heeft met gevoelens van eenzaamheid te maken.

Niet voor niets zijn veel senioren, ook leden van de VSAG, terughoudend of zelfs huiverig voor digitale communicatie omdat het weliswaar snel gaat maar het persoonlijk contact daarbij veel minder is.

Om de eenzaamheid tegen te gaan wil de gemeente, zo staat in het Actieprogramma 'Den Haag seniorvriendelijke stad', dat senioren, die gemiddeld 20 jaar ouder worden dan een halve eeuw geleden, vitaler zijn. Ze moeten er op uittrekken, meedoen aan activiteiten en nieuwe mensen leren kennen.

Als ik naar onze statuten kijk sluit de VSAG bij dit alles naadloos aan. De zo belangrijke onderlinge verbondenheid, de basis onder de VSAG, staat echter door corona al een tijd onder druk. Net als vorig jaar hebben we de Algemene Ledenvergadering en de paasbingo moeten schrappen. Ook de fietstocht van maart gaat niet door.

Mogelijk blijft het daar niet bij, maar we blijven plannen maken. Zo staat op 14 mei de vorig jaar twee keer geschrapte rivierenvaartocht op het programma. Aanmelden kan al, maar we gaan natuurlijk alleen varen als dat verantwoord is.

Uit de reacties blijkt dat onze leden het terecht vinden dat we de regels van de overheid volgen en ook zelf verantwoordelijkheid nemen. Het betekent niet dat we in deze coronatijd zielig zijn. Laat anderen het op sociale media maar over 'de kwetsbare oudjes' hebben. Wij weten beter. Wij laten ons geen negatief beeld aanpraten.

Het gevoel van verbondenheid heeft door corona misschien een deukje gekregen omdat sociale contacten ernstig zijn beperkt en activiteiten van de VSAG onmogelijk waren en voorlopig nog steeds zijn.

Beste VSAG-ers, we laten ons niet klein krijgen. Over een tijdje draait de VSAG als vanouds. Komen we weer bij elkaar, gaan we samen weer wat doen en is die verbondenheid er weer!

Leo Draisma
voorzitter

Fietstocht maart gaat niet door

De eerste fietstocht van dit jaar op zaterdag 13 maart gaat niet door. Ton van der Linden, die de fietsroutes weer uitzet, vindt het vooral door de meer besmettelijke Britse, Braziliaanse en Zuid-Afrikaanse varianten van het coronavirus, niet verstandig in een groep te fietsen.

Bovendien is het wat de koffiestop betreft onzeker wat er met de sluiting van de horeca gaat gebeuren. De restaurants zijn door het verlengen van de lockdown in ieder geval tot dinsdag 2 maart en mogelijk ook daarna dicht.

Contributie over 2021 voldoen

Leden en Vrienden van de VSAG wordt verzocht de contributie over 2021 te voldoen. Er wordt geen factuur verzonden. De contributie voor een lid bedraagt € 8,-- en voor een Vriend € 12,--. Voor een man/vrouw/partner van een lid of een Vriend komt daar € 3,-- bij.

Het betreffende bedrag moet worden overgemaakt naar banknummer NL95 INGB 0003 9305 93 ten name van penn. Ver. v. Senioren Ambt. Gem. 's-Gravenhage. Verzocht wordt bij de betaling de omschrijving contributie 2021 te vermelden.

Leden die de contributie voor 2020 onverhoopt nog niet hebben betaald, kunnen dat met de contributie voor 2021 alsnog doen.

Als de situatie rond corona het toelaat op vrijdag 14 mei

Varen over de rivieren van Rotterdam naar Vianen

Als het in verband met corona veilig en verantwoord is kunnen leden van de VSAG op vrijdag 14 mei met het partyschip 'Jacqueline' van Rotterdam over de Nieuwe Maas en de Lek naar Vianen varen. Deze boottocht was vorig jaar mei wegens de maatregelen in verband met het coronavirus uitgesteld tot 29 september, maar kon ook toen niet doorgaan. Indien dat deze keer weer niet mogelijk is wordt het op 24 september opnieuw geprobeerd.

Voor deze lunchcruise wordt om 9.30 uur richting Rotterdam vertrokken vanaf de Prinsessegracht tussen de Herengracht en het Korte Voorhout.

In Rotterdam wordt ingescheept op de 'Jacqueline' en worden de deelnemers ontvangen met koffie, thee en appelgebak. Rond 11.00 gaan de trossen los en kan worden genoten van langzaam voorbij trekkende landschappen, fraaie uiterwaarden en pittoreske plekjes met kleine dijkhuisjes.

Lunch

Aan het begin van de middag is er een lunch met onder andere soep en warme snacks. In de loop van de middag worden nog een kopje koffie en een ijsje aangeboden. Vanuit Vianen waar wordt afgemeerd, wordt met de bus terug naar de opstapplaats in Den Haag gereden.

De vaartocht kost € 45,--, voor een introduc e € 55,--. Leden die aan de vaartocht willen deelnemen hoeven nog niet te betalen. Dat voorkomt dat dit bedrag moet worden teruggestort als de boottocht niet doorgaat. Vorig jaar moest dat twee keer. Zij kunnen zich, niet vrijblijvend, aanmelden bij bestuurslid Piet Grimme, telefonisch: 070 – 399 15 59 of per email: pgrimme@planet.nl.

"Een portret
schilderen is
leuk, een dier
schilderen is
dat ook"

**Om in deze coronaperiode toch
bezigt te blijven zien de leden
van de schilderclub Piet Bekker
van de VSAG het als een
uitdaging dieren beter te leren
kennen door ze te observeren.
Dat moet uiteindelijk leiden tot studies en schilderijen.**

Portretschilderen is van tijd tot tijd een van de disciplines bij de schilderclub 'Piet Bekker'. Een portret schilderen is volgens voorzitter Lieke Schonk leuk. "Maar dieren schilderen is dat ook. Een fraai en natuurlijk resultaat kan je het gevoel geven dat het dier zo uit het schilderij kan stappen of vliegen."

In de schilderclub is het schilderen van dieren regelmatig een van de disciplines. In deze coronatijd houden de leden in de groepsapp

contact door aanwijzingen over de algemene vormgeving van dieren te geven. Daarbij gaat het ook om het terugbrengen tot lijnen, structuren, toonwaarden en grondvormen. Ook is er aandacht voor de compositie, de anatomie, de details en de kleurbehandeling.

Meestal beginnen de leden van de schilderclub met een oefening in zwart-wit, want het leren schilderen van dieren begint met veelvuldig schetsen, vooral van de anatomie. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om het ontdekken van verhoudingen en de stand van de kop, de nek en de poten. Ook een achtergrond is erg belangrijk, evenals de ogen, de vacht of het verendek. Voor de details moet voortdurend naar het dier of een foto van het dier worden gekeken. Daardoor ontstaat een realistisch resultaat.

Populair

Het schilderen van een hond of kat, het huisdier van veel mensen, is onder hobbyschilders het populairst omdat het voor de hand ligt met een dier uit de nabije omgeving te beginnen. Het kan ook een koe in de wei zijn. Moeilijkheid is dat dieren niet rustig poseren. Daarom moeten ze eerst goed worden geobserveerd om de specifieke kenmerken te ontdekken. Die kunnen vervolgens al schetsend worden weergegeven. Kippen en vogels schilderen is ook een goede oefening omdat een vacht met veren een geheel andere manier van schilderen vraagt dan een harige vracht.

Wel wordt geadviseerd langere tijd met één soort dier te beginnen en het daardoor goed te leren kennen. Zo ontwikkelt de schilder een manier van kijken waardoor het dier, ook in beweging, trefzeker kan worden geschetst.

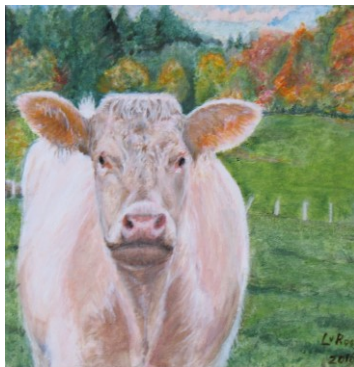
Voorzitter Lieke Schonk van de schilderclub: "Het is fijn om een dier te tekenen en te schilderen, het karakter in beeld te brengen, het leven in de ogen weer te geven en de vacht aaibaar te maken. Ik hoop dat meer mensen ermee aan de slag gaan."

Ervaring

Lieke Schonk heeft al de nodige ervaring met het schilderen van dieren. Haar hond Iris heeft voor een schilderij van haar 'geposeerd'. De zwanen die ze heeft geschilderd, staan symbool voor de liefde bij een huwelijk. In de Morvan

in Frankrijk waar zij regelmatig vertoeft, schilderde ze een robuuste Charolais koe, evenals de hond van een Franse vriendin.

Personalia

Nieuwe leden/Vrienden:

mevr. G. Verheul

dhr. R. Edelman

dhr. E.J. Meijs

mevr. M.J. van der Staij-van Rossum

mevr. M. Pronk-Boot

mevr. M.M.M. Ellenbroek

dhr. M.P.A. Teeuwisse

dhr. R.J.Wanninkhof

dhr. L.A. Dijkhuizen

mevr. M. Dijkhuizen v/d Wetering

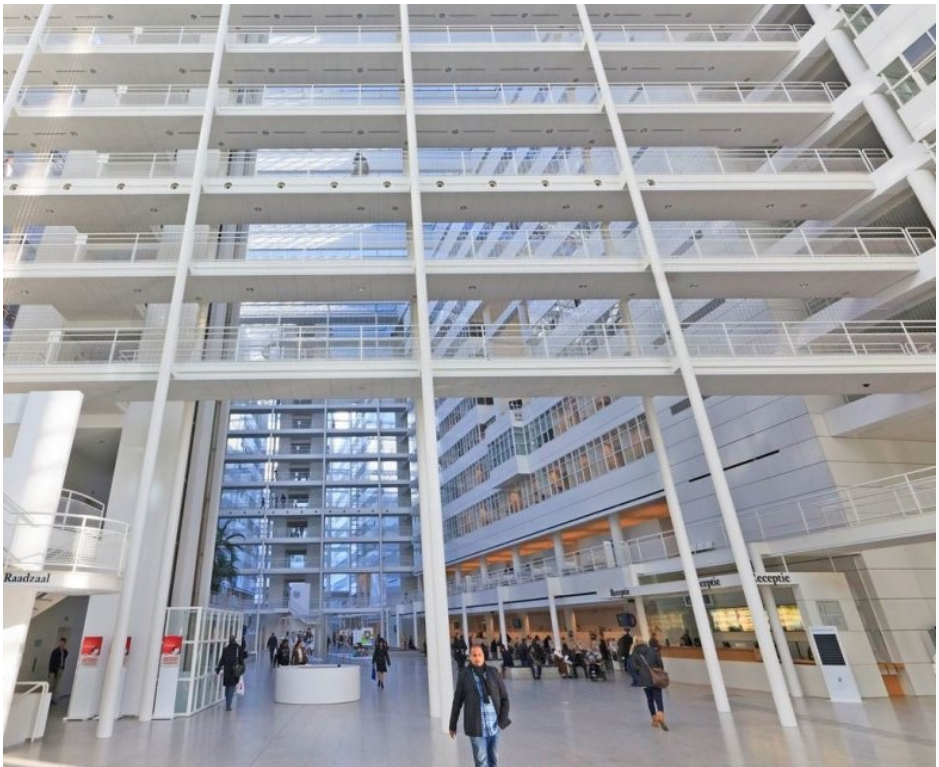
mevr. C. IJtsma

Overleden:

dhr. R.A. van Eijden,

mevr. M.R.M.E. de Jager

dhr. A. van de Graaf.

Tentoonstelling over Haagse stadhuizen en raadzaalen online te zien

**Tot en met zondag 14
maart is de tentoonstelling
over het 25-jarig bestaan
van het stadhuis aan het**

**Spui online te zien. Aan de
hand van zestien panelen
vertelt de tentoonstelling
de verhalen over de Haagse
stadhuizen en raadzaalen
door de eeuwen heen. Aan
de orde komen onder
andere de verhuizing van
de stadhuizen van de
Dagelijkse Groenmarkt naar
de Javastraat en van het
Burgemeester De
Monchyplein naar het Spui.**

(foto's Beeldbank Haags Gemeentearchief)
atrium niet te zien.

Vorig jaar september was het 25 jaar geleden dat het stadhuis aan het Spui door koningin Beatrix werd geopend. Dit zilveren jubileum was aanleiding voor de tentoonstelling 'Stadhuizen van Den Haag – 25 jaar stadhuis aan het Spui', maar door corona is de tentoonstelling in het

Dorpshuys

Het historisch overzicht is samengesteld door Monumentenzorg van de gemeente, aangevuld met beeldmateriaal van het Gemeentearchief en van het Haags Historisch Museum. Zo is te lezen en te zien hoe het dorpsbestuur in het kleinschalige dorpshuys, het Hof van Brederode aan de Dagelijkse Groenmarkt, zich vanaf 1565 ontwikkelde en uitbreidde naar een stadsbestuur met steeds meer ambtenaren en een groter en voor die tijd indrukwekkend stadhuis. Daarmee lieten de stadsbestuurders zien hoe machtig en belangrijk zij waren.

Al in 1918 koos de gemeenteraad voor een nieuw stadhuis aan het Spui, maar burgemeester Patijn vond het Spuikwartier een achterbuurt en ijverde daarom voor nieuwbouw op het Alexanderveld. In november 1929 kreeg hij na drie dagen van verhit debatteren van de gemeenteraad zijn zin. Zes jaar later werd het winnende ontwerp van architect Luthman gekozen, maar het duurde tot 1940 voordat hij zijn definitieve tekeningen klaar had. Op 6 mei van dat jaar besloot de gemeenteraad dat de bouw van het stadhuis kon beginnen, maar vier dagen later brak de Tweede Wereldoorlog in Nederland uit.

Daardoor werd pas in maart 1947 met de bouw begonnen. Het stadhuis werd in oktober 1953 geopend. Het bood plaats aan bijna 1.500 ambtenaren, maar werd al snel te klein. Daarom vergaderde de gemeenteraad jarenlang in de raadzaal aan de Javastraat.

De bevolking van Den Haag was niet erg te spreken over het gebouw. Men vond het een saaie, grauwe kolos, weggestopt op een rare plek.

IJspaleis

Het was de bedoeling het stadhuis uit te breiden, maar wethouder Adri Duivesteijn wilde een nieuw groot gebouw aan het Spui. Op de tentoonstelling wordt uitgebreid stilgestaan bij de ontwikkeling en realisatie van het door de Amerikaanse architect Richard Meier ontworpen stadhuis, dat door een ruzie met wethouder Van Otterloo tot het aftreden van Adri Duivesteijn leidde. Na diens allereerste idee duurde het negen jaar voordat het hagelwitte gebouw dat vrijwel meteen de bijnaam 'IJspaleis' kreeg, klaar was.

Op de tentoonstelling, die is te zien via [Online Den Haag/Den Haag.com](http://OnlineDenHaag/DenHaag.com), toont de Stichting Atrium de belangrijkste tentoonstellingen en evenementen die de afgelopen 25 jaar in het atrium zijn gehouden. De tentoonstelling wordt afgesloten met het in 2011 geopende stadsdeelkantoor Escamp aan de Leyweg, feitelijk het tweede stadhuis van Den Haag met een bijzondere, zwevende trouwzaal.

Haagse ouderen zijn tevreden over Den Haag

Haagse ouderen vinden Den Haag voldoende vriendelijk voor senioren. Ze zijn tevreden over hun woning, maar de openbare ruimte en gebouwen scoren lager. Vooral het gebrek aan toiletten en bankjes en onveilige oversteekplaatsen scoren een onvoldoende. Ouderen met een rollator of rolstoel, een slechtere gezondheid en een lager inkomen zijn minder tevreden over de seniorvriendelijkheid van Den Haag. Dat blijkt uit een onderzoek van de Haagse Hogeschool in opdracht van de gemeente Den Haag.

Hoewel Haagse ouderen positief over hun woonruimte zijn denkt bijna een derde aan verhuizen omdat zij toekomstbestendig willen wonen. Meer dan de helft voelt zich eenzaam. Een meerderheid voelt zich thuis in de buurt en gerespecteerd. De drempel om met andere culturen kennis te maken is hoog. Zaken zoals het klimaat, vreedzaam samenleven en het navolgen van regels zien ze achteruit gaan. Ook worden ze onvoldoende betrokken bij wat er in hun buurt gebeurt.

Minder tevreden zijn de Haagse ouderen over hoe de gemeente naar hen luistert. De waardering voor sociale- en gezondheidsvoorzieningen is goed. Lager is de waardering voor de huishoudelijke zorg, de ondersteuning voor mantelzorg en de zorg en hulp bij ziekte of een beperking. Het openbaar vervoer wordt positief beoordeeld. Wel willen de Haagse ouderen dat ze minder hoeven over te stappen. Bovendien willen ze in het centrum meer parkeerplaatsen, ook voor mindervaliden.

ZWEEDSE PUZZEL

kwinkele- ren	↘	afkorting	↘	5	gedorste koren- halmen	↘	kleintje	↘	hierheen	↘	1	lekkernij
vleeslap- jes		dopheide			entstof				alcoho- lische			
↙		↓			↓				↓			↓
deel van een huis	→						deel van een atoom	→				6
oplos- middel							beklemd					
↙			straat in amster- dam	→	2	↓				getrouwe		
			limonade									
onge- bleekt	→		↓			plaats in gelderland	→				7	
Belgische						schutsluis						
↙	3					↓		belangrijk persoon	→			10
								werpstriek				
beschaafd		niet mals		brede laan	→	4	↓					plek
				mineraal								
↙		12	↓				rivier in Italië	→				↓
							vogel					
eigen- aardig	→					spil	→		als onder	→		11
soort papegaai									tegenover			
↙			voetbal- club uit velsen	→				8	↓			
teken van verkoud- heid	→		9		snoer	→						

De letters in de genummerde vakjes vormen op de volgorde van de nummers een woord.

Stuur dit woord voor
13 maart naar:

VSAG
zaal 1.09
Zuidlarenstraat 57
2545 VP Den Haag

of mail het naar:

vsag@denhaag.nl

Onder de inzenders van
de goede oplossing
wordt een prijs
van € 10,-- verloot.

De oplossing van de
woordzoeker in het
Journaal van februari is
AFRASTERING.

Na loting uit de goede
oplossingen ging de
prijs van € 10,-- naar
dhr. W.J. Brusse
uit Rijswijk.

Afdelingen en contactpersonen

Tenzij anders vermeld vinden de activiteiten plaats in de zaal van de VSAG, 1.09, op de eerste etage in Zuid57 aan de Zuidlarenstraat 57.

BILJARTEN

Maandag t/m vrijdag 9.00 - 13.00 uur, 13.00 - 17.00 uur.

Dhr. F.J.M. Kalse, tel. 070 - 394 03 64, frans-bep@ziggo.nl.

Per maand € 7,00.

BOWLEN

Dekker, Scheglaan 12, Zoetermeer, vrijdag 14.00 - 16.00 uur.

Dhr. R. Nieuwenkamp, tel. 015 - 369 69 81.

roelnieuwenkamp@kpnplanet.nl.

Dhr. D.H. Ras, 079 - 331 08 77, dirkgretras1@outlook.com.

Per maand € 26,00.

BRIDGE

Woensdag 13.00 - 16.00 uur .

Dhr. R. Maring, tel. 06 - 440 240 41, bridge@vsag.nl.

Per maand € 5,00.

FIETSEN

Van maart tot en met oktober op de 2e zaterdag van de maand.

Om 10.00 uur vertrek bij Houthaghe, Toon Dupuisstraat 10.

Dhr. T. van der Linden, tel. 06 - 387 841 71.

vanderlindenton87@gmail.com.

HANDWERKEN

Maandag 13.00 - 15.00 uur.

Mevr. G.G.M. Looijen-den Boer, tel. 070 - 366 03 09.

c.looyen3@kpnplanet.nl.

Per maand € 5,00.

KEEP FIT

Stadhuis Spui, woensdag 14.00 - 15.00 uur in groepsverband.
Uitsluitend de deelnemers van deze groep kunnen op een andere dag
of tijd ook individueel fitnessen.

Dhr. B. van Amstel, tel. 070 - 367 50 25, amstdijk@ziggo.nl.
Per maand € 20,00.

KOERSBAL

Sportcomplex Erasmus, maandag 13.30 - 15.30 uur.

Dhr. H.Th. Bielefeld, tel. 070 - 345 17 62, h.t.bielefeld@hetnet.nl.
Per maand € 1,50.

SCHILDEREN

Maandag 9.00 - 12.00 uur.

Dhr. J. Vos, tel. 070 - 355 82 81, strandvos@ziggo.nl.
Per maand € 5,45.

YOGA

Dinsdag 10.00 - 11.00 uur.

Mevr. M. Hendriks-Zuidwijk, tel. 070 - 323 94 15.
greethendriks@casema.nl.
Per maand € 21,50.

WATERGYM

Escamphof, Escamplaan 57, woensdag 16.15 - 17.00 en 17.00 - 17.45
uur, donderdag 15.00 - 15.45 en 15.45 - 16.30 uur.
Mevr. Y. Heemskerk-Brunings, tel. 06 - 309 003 75.
yvonne.heemskerk.brunings@gmail.com.
Per maand € 18,20.

OUDERENWERK

Leden met vragen op het gebied van wonen, zorg en welzijn kunnen
terecht bij ouderenconsulent Miriam Wilschewski, tel: 06 - 28 22 38 53,
e-mail: m.wilschewski@stichtingmooi.nl.

Indien onbestelbaar
s.v.p. retourneren naar:
VSAG
Zuidlarenstraat 57
zaal 1.09
2545 VP Den Haag

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

